

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/242
Toplantı Tarihi/Sayısı : 9.8.2022/15
Karar Numarası : 2022/570
Başvuran : E. Ş.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Silivri 4 No'lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü/
İSTANBUL
Muhatap Adres : --

I.BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın 05.11.2021 tarihinde X-Ray cihazına giden koridorda ellerinin ve ayaklarının bağlandığı, işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı, tarafına küfür ve hakaret edildiği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Kurumumuzca 25.02.2022 tarih ve ... sayı ile kayda alınan başvuru dilekçesinde başvuran; başvuru tarihinde ... Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunmakla beraber, Silivri 4 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulduğu sırada 05.11.2021 tarihinde bir grup mahpusla beraber X-Ray cihazına giden koridorda ellerinin ve ayaklarının bağlandığını ve tahmini olarak 21.00- 01.00 saatleri arasında işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını, kendilerine küfür ve hakaret edildiğini, belirtilen tarih ve saat aralığına ait kamera kayıtlarından durumun tespit edilebileceğini, söz konusu işkence ve kötü muamelenin soy isimlerini bilmediği ... isimli Başmemeur, ... isimli Başmemeur ve ... isimli Kurum İkinci Müdürü tarafından uygulandığını iddia etmekte ve kamera kayıtlarının incelenerek söz konusu kişilerin görevden uzaklaştırılmasını ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

3. Kurumumuza, Silivri 4 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü tarafından 14.03.2022 tarihli ve ... Per. sayılı yazısı ile iletilen yazılı görüşte ise özetle:

a. 05.11.2021 tarihinde saat 20.00 sıralarında akşam sayımı için X koğuşuna girildiği, sayım alındıktan sonra koğuşta hükümlü olarak ...'nin bulunduğu, ilgili mahpusların daha öncesinde saat 18.52 sıralarında Y ve X koğuşları arasında küfürleşme sonucu Y koğuşunda meydana gelen kavga olayının kendileri yüzünden çıktığını ifade ettikleri ve kavgaya karışan arkadaşlarının X koğuşuna verilmelerini istedikleri, mahpuslarla konuşularak sakin olmaları konusunda uyarıda bulunulduğu, Y koğuşundan kavga nedeniyle çıkartılan mahpusların darp cebir raporlarının alınması için hastaneye sevklerinin yapıldığının söylendiği ancak bu esnada birkaç mahpusun "Onlar bizim arkadaşlarımız, onları bizim koğuşumuza verin" diye bağırmaları üzerine mahpuslara tekrar sakin olmalarının ifade edildiği, buldukları koğuşun Covid-19 pandemi kuralları çerçevesinde karantina koğuşu olduğunun ve 03.11.2021 tarihi itibari ile 14 günlük izolasyon sürelerinin başladığı, bu sebeple koğuşun izolasyonunun bozulamayacağını söylendiği,

b. Koğuştan çıkılıp koğuş kapısı kapatıldığı esnada koğuştan bağırma sesleri gelmesi üzerine tekrar koğuş mazgalından bakıldığında merdiven girişine yatak getirildiğinin ve hükümlü R. Y.'nin yatağı ateşe verdiğinin görüldüğü, mahpusların kapı mazgalından uyarıldığı ve yangın söndürücü ile yatağın söndürüldüğü, daha sonra koğuş içerisindeki duman yoğunluğu nedeni ile yapılanların görülemediği, bu sırada yangın çıkartılan X koğuşunun sağ ve solunda bulunan A, Y ve B koğuşlarından da kapılara, duvarlara, camlara ve demirlere vurmaları suretiyle X koğuşundaki olaya destek verdikleri, başvuranın olayların başlamasına sebep olması ve olayların merkezinde yer alması sebebi ile İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 06.11.2021 tarih ve ... sayılı yazısı ile asayiş ve güvenlik nedeni ile Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiği, olay hakkında tanzim edilen 05.11.2021 tarihli tutanağa istinaden ... isimli mahpuslar hakkında 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 37'nci maddesi gereği disiplin soruşturması açıldığı, savunmalarının alındığı, başvuranın da Disiplin Kurulu Başkanlığının 26.11.2021 tarih ve ... sayılı kararı ile isyan çıkarmaktan bahisle 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 44/3 maddesinin (a) fıkrası gereğince 20 gün hücre cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği,

c. Başvuranın da bizzat olaylara karıştığı, yangın çıkartmak amacı ile isyan girişiminde yer aldığı, Kurum D koğuşunda yangın sebebi ile ciddi maddi hasarlar oluştuğu, ayrıca isyan girişimi esnasında başvuran ve koğuşundaki ilgili mahpusların diğer hükümlü ve tutukluları galeyana getirerek olaylara destek vermesi için teşvik ettikleri, olaylara Kurum tarafından derhal müdahale edilerek yangının kontrol altına alındığı, yangın ve dumandan etkilenen 6 mahpus ile 2 personelin tedavi için 112 Acil Çağrı Merkezi ekipleri ile hastaneye sevk edildikleri, akabinde ise X koğuşunda kalmakta olan mahpusların boş olan C koğuşuna yerleştirildikleri ancak C koğuşunda da eylemlerine devam etme teşebbüsünde bulunmaları üzerine ilk etapta olaylara karışmış ve bizzat olayların odağında olan 8 mahpusun 06.11.2021 tarihinde asayiş ve güvenlik nedeni ile Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakil edildiği, bahse konu mahpusların sevk esnasında Kurum personeline direndikleri, içlerinden bazı hükümlülerin kendilerine zarar vermeye çalıştıkları, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Güvenlik ve Gözetim Servisi" başlıklı 10'uncu maddesinin sekizinci fıkrasında; infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memurunun, kurumun güvenliğini bozan firara teşebbüs, isyan, rehin alma, saldırı, yasaya veya düzenlemelere dayalı bir emre karşı aktif veya pasif fiziki direnme gibi olaylar ile 5237 sayılı Kanun'un 25'inci maddesindeki meşru savunma ve zorunluluk hâli ortaya çıktığında kurum en üst amirinin izni ile zor kullanabileceğinin, acil hâllerde tehlikenin ortadan kaldırılması amacıyla izin alınmaksızın da zor kullanılabilceğinin düzenlendiği, söz konusu hüküm uyarınca yeteri kadar personel ile orantılı bir şekilde güç kullanılarak sevk işlemlerinin yapıldığı, gerekli araştırmanın da yapıldığı ve araştırma sonucunda olayların başlangıcından hükümlülerin nakil işlemlerinin tamamlanmasına kadar geçen süreçte hiçbir surette zor kullanma sınırlarının aşılmadığının, orantılı olarak güç kullanıldığının, yapılan işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirildiğinin ve Kurum personelinin olayda herhangi bir kasıt, ihmal ve kusuru olmadığını tespit edildiği, başvuranın iddialarının gerçeği yansıtmadığı anlaşıldığından Kurum personeli hakkında idari yönden işlem başlatılmadığı, adli yönden de suç duyurusunda bulunulmadığı,

ç. Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna başvuranın giriş yaptığı 06.11.2021 tarihinde doktor tarafından düzenlenen İlk Kabul Gözlem Formunda darp cebir olmadığını tespit edildiği,

d. Yangın çıkarılma olayının başlangıcından nakil işlemlerinin tamamlanmasına kadar geçen sürece ait kamera görüntülerinin Silivri Cumhuriyet Başsavcılığına yapılacak olan suç duyurusuna binaen kayıt altına alınarak saklandığı, başvuranın kötü muamelenin uygulandığını iddia ettiği yer ile ilgili daha önce tespit edilen bir suç unsuruna rastlanılmadığından ayrıca kayıt altına alınma işlemine gerek duyulmadığı,

e. Kurum kamera sistemleri ve RAİD kayıt cihazları 2007 yılında yapıldığından ve o zamanki teknoloji ile

donatılmış bir sistem olduğundan cihazların HDD kapasitesinin 3.5 Terabayt ile sınırlandırıldığı, bu cihazların HDD kapasitesinin sonradan ekleme yapılarak arttırılamadığı, Kurumda bulunan 22 adet kayıt cihazının tamamının aynı marka ve modelde olduğu, kameraların ortalama 50 ile 55 gün aralığında kayıt yapabilme kapasitesine sahip olduğu, bu durumun 13.01.2022 tarihinde Kurum Merkez Kontrol Biriminde incelemede bulunan Adalet Bakanlığı Kontrolörler Kurulu Başkanlığından gelen kontrolör tarafından da tespit edilerek raporlara yansıtıldığı, başvuranın dilekçesinin Kuruma ulaştığı tarihin 14.01.2022 olduğu, bu tarihte olay üzerinden 70 gün geçtiği, bu tarihte ancak 13.11.2021 tarihinden sonrasına ait kayıtların mevcut olduğu, kayıtların gün geçtikçe kendi doğal akışında otomatik olarak en eski görüntü üzerine yeni görüntü yazarak otomatik bir döngü içerisinde kaydedildiği, olay gününe ait konusu suç teşkil eden ve olayların akıbetini gösteren, Silivri Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen kamera görüntülerinin bir suretinin de yazının ekinde yer aldığı belirtilmiştir.

4. Muhatap idarenin cevabi yazısı 01.04.2022 tarihli ve ... sayılı yazımız ile başvurana yazılı görüşünü sunması için gönderilmiş olup, başvuranın 14.04.2022 tarih ve ... sayılı ile kaydedilen yazılı görüşünde özetle:

a. Muhatap idarenin cevabında her ne kadar yangın çıkarma olaylarının merkezinde yer aldığı iddia edilmiş olsa da Silivri İnfaz Hakimliğinin ... E. ve ... Karar sayılı ilamı ile olaylara karışmadığının tespit edildiği,

b. Muhatap idarenin cevabında kullanılan ifadelerden zor kullandığını kabul etmiş olduğunu ve bunu yasa hükümleriyle meşrulaştırmaya çalıştığını,

c. İddiasının sebebi olan esas olayın X-Ray cihazına giden koridorda gerçekleşmesine rağmen muhatap idarenin buna ilişkin kamera kayıtlarının bulunmadığını ileri sürmesinin açıkça kötü muamelenin ortaya çıkmaması için olduğunu,

ç. Her ne kadar darp ve cebir olmadığına ilişkin rapor olduğu belirtilse de kendilerinin olay gecesini dövdüğünü, elleri ters kelepçe ile bağlı haldeyken coplarla vurulduğunu ve bunun kameraların önünde yapıldığını, elleri ve ayakları bağlı halde insan onuruna aykırı şekilde Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna bırakıldıklarını, kendilerinin doktora gösterilmediğini, bu durumun Kurumdan içeri girdikleri anlardan ve kimlik kartı fotoğrafında yüzünün morarmış olduğundan anlaşılabilirliğini iddia etmekte ve gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

5. Başvuranın yangın çıkarma olayı ile bir ilgisi olmadığını, Silivri İnfaz Hâkimliğinin ... E. ve ... Karar sayılı ilamı ile olaylara karışmadığının tespit edildiğini iddia ettiğinden Silivri İnfaz Hâkimliğinin ... E. ve ... Karar sayılı ilamı istenilmiştir. Silivri İnfaz Hâkimliği tarafından ... E. ve ... Karar sayılı ilamda; başvuranın belirttiği gibi olay öncesinde bir eylemine rastlanılmadığından ve isyana destek olmak amacıyla hareket ettiğine veya diğer hükümlülere galeyana getirerek isyan çıkartıklarına dair tanık beyanı da bulunmadığı, somut bir delile rastlanılmadığı anlaşılacakla şikâyetlerinin kabulüne, Silivri 4 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünün 26.11.2021 tarih, ... sayılı ceza verme kararının iptaline karar verilmiştir.

6. Başvuranın görüş dilekçesinde darp edildiğinin fotoğraftan anlaşılabilirliğini belirtmesi ve Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna girişte çekilen fotoğrafının temin edilmesini talep etmesi üzerine söz konusu fotoğrafın gönderilmesi ve Kuruma giriş anına ilişkin kamera görüntüleri talep edilmiştir. Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun 26.05.2022 tarihli ve ... sayılı cevabi yazısında; kamera kayıtları geriye dönük olarak 93 gün süre ile izlenebildiği için başvuranın Kuruma giriş yaptığı 06.11.2021 tarihinin kamera görüntüsünün mevcut olmadığı ancak Kuruma girişinde çekilen fotoğrafının yazının ekinde yer aldığı belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

7. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

8. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" hükme bağlanmıştır.

9. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvuruların, "inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulması" gerekmektedir.

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesine göre; "*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, ceza infaz kurumu idaresinin yanıtları ve konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

12. Başvuranın iddiası; Silivri 4 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulduğu sırada 05.11.2021 tarihinde ... isimli Başmemeur, ... isimli Başmemeur ve ... isimli Kurum İkinci Müdürü tarafından koğuşundaki diğer mahpuslarla beraber ellerinin ve ayaklarının bağlandığı ve 21.00-01.00 saatleri arasında işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları, kendilerine küfür ve hakaret edildiği şeklindedir.

13. "*...Anayasa Mahkemesi (AYM), Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ceza infaz kurumlarında tutulma koşullarını değerlendirirken başvurucu tarafından ileri sürülen somut olaylara ilişkin iddialarla birlikte koşulların bir bütün olarak gözetilmesi ve bu kapsamda önlemlerin şiddeti, süresi, amacı ve bireyler için sonuçlarının birlikte değerlendirilmesi gerektiğini de kabul etmiştir. Dolayısıyla her başvuruda somut olayın özel koşulları, alınan tedbirin niteliği ve süresi, amacı ve söz konusu kişi üzerindeki etkisi değerlendirilmelidir.*" (Sancer Ekim, B. No: 2018/27690, 7/4/2021, § 32)

14. "*Tutulma koşulları ve tutulanlara muamele, insanlık dışı muamele ya da aşağılayıcı muamele veya her ikisini birden teşkil edebilir. Kudla/ Polonya davasında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi [AIHM] devletlerin yükümlülüğünü şöyle açıklamıştır: 3. madde kapsamında, devlet bir kişinin insan onuruna saygı ile bağdaşır koşullarda tutulmasını güvence altına almak zorundadır ve bu tedbirin infazında izlenecek tutum, yöntem, kişinin tutuklamanın doğasında kaçınılmaz olarak var olan ıstırap düzeyini aşan yoğunlukta sıkıntı ve zorluğa maruz bırakılmamalıdır.*" (Harris, O'Boyle & Warbrick, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hukuku, İstanbul 2021, s.246) "*Cezaevlerinde kötü muamele olarak kabul edilecek hususlar farklı şekillerde tezahür edebilir. Bunların birçoğu cezaevi idaresi ve görevlilerinin kasıtlı davranışlarından kaynaklanabileceği gibi yönetsel hatalar veya yetersiz kaynaklar sebebiyle de ortaya çıkabilir. Bu nedenle mahpuslar için bir cezaevindeki yaşam tüm yönleriyle değerlendirilmelidir.*"

Cezaevlerindeki yaşam, mahkûmlara sunulan aktivitelerin genişliğinden, mahkûmlar ve ceza infaz görevlileri arasındaki ilişkilerin genel durumuna kadar geniş bir alanda değerlendirilmelidir." (bkz. AYM, Turan Günana, B. No: 2013/3550, 19/11/2014, §37)

15. Kurumumuz tarafından 05.11.2021 tarihinde X-Ray cihazına giden koridora ilişkin kamera görüntüleri talep edilmiş ise de muhatap Kurum tarafından verilen cevapta; Kurumun kamera kayıtlarının ortalama 50 ile 55 gün aralığında kayıt yapabilme kapasitesine sahip olduğu ve başvuru dilekçesinin ulaştığı tarihte olay üzerinden 70 gün geçtiğinden bahisle söz konusu kamera görüntüsünün mevcut olmadığı ve gönderilemediği belirtilmektedir.

16. *"...Dış dünyayla ilişkileri kesilen veya kendilerine destek olabilecek ve gerekli kanıtları oluşturabilecek doktor, avukat, aile yakını veya arkadaşıyla görüşmeleri her an olanaklı olmayan başvuru sahiplerinin gözaltı sırasında maruz kaldıkları kötü muamele şikâyetini kanıtlamaları zordur."* (AYM, Cezmi ve Diğerleri, §99)

17. *"Başvuru konusu olaydaki gibi işkence ve kötü muamelenin gerçekleşip gerçekleşmediğine, gerçekleşmişse faillerinin kim olduğuna dair somut bir bilginin bulunmadığı durumlarda -özellikle de olayın gerçekleştiği zamanda ve yerde- ilk anda yürütülecek soruşturma işlemleri çok büyük önem arz etmektedir. Geçen zamanla birlikte kaçınılmaz bir şekilde delillerin kaybolması, tanıkların yer değiştirmesi ve yaşananları hatırlamanın güçleşmesi gibi nedenlerle delil toplama ve olayın gerçekleşme şeklini belirlemenin giderek zorlaşacağı açıktır."* (AYM, Yavuz Durmuş ve diğerleri, B.No: 2013/6574, 16.12.2015, §62)

18. Başvurunun incelenmesi sırasında başvuranın Cumhuriyet Başsavcılığına da aynı konuda şikâyette bulunduğu öğrenilmiştir. Silivri Cumhuriyet Başsavcılığının ... sayılı soruşturma dosyasında, Silivri 4 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gönderilen 28.12.2021 tarihli yazısında Silivri Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından; yürütülmekte olan bir soruşturmaya esas olmak üzere; şikâyet dilekçesinde ileri sürülen tüm iddiaların titizlikle araştırılarak iddia konusuna dair kamera kaydının gönderilmesi, kamera kaydının bulunmaması durumunda bu hususun ayrıca belirtilmesi, ayrıca görüntü inceleme tutanağı düzenlenmesi, vaka tutanağı, darp raporuna ilişkin evraklar ve diğer tutanakların gönderilmesi, şikâyet konusu olaya tanık olan görevli personelin ve/veya başka tutuklu/hükümlülerin dinlenmesi, idari disiplin soruşturma dosyası örneğinin gönderilmesi, idari soruşturma başlatılmamış ise bu hususun açıklanarak belirtilmesi, görevli personelin ihmali olması durumunda da personelin açık kimlik bilgilerinin tespit edilmesi, istenilen tüm hususların eksiksiz bir şekilde yerine getirilmesi ve buna ilişkin hazırlanacak tüm evrakların Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi istenilmiştir.

19. Muhatap Kurum tarafından, Silivri Cumhuriyet Başsavcılığına iddiaların gerçeği yansıtmadığı yönünde cevap verilmiş olup yangın çıkarılma hadisesi ve akabindeki olaylara ilişkin kamera görüntüleri sunulmuştur.

20. Silivri Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma sonucunda; 11.01.2022 tarihinde "Kurumun cevabı yazısı ve ekleri de dikkate alındığında, müştekinin iddiasını doğrular nitelikte herhangi bir sübut delilin dosya kapsamında bulunmadığı, müştekinin iddiasının soyut nitelikte olduğu, suç isnadından öteye gidemediği, kurum görevlilerinin ilgili yasal düzenlemelerin emredici hükümleri doğrultusunda işlem tesis ettikleri, kasıtlı olarak görevlerinin gereklerine aykırı hareket ettiklerine dair herhangi bir delilin mevcut olmadığı anlaşıldığından" şüpheliler hakkında yüklenen suçtan CMK m.172/1 hükmü uyarınca kamu adına "Kovuşturmaya Yer Olmadığına" karar verilmiştir. Söz konusu karara başvuran tarafından itiraz edilmiş olup; Silivri Sulh Ceza Hâkimliği tarafından 22.03.2022 tarihinde, Cumhuriyet Başsavcılığının kararında belirtilen gerekçeler yerinde görülerek kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu anlaşıldığından itirazın reddine karar verilmiştir.

21. Başvuran tarafından olayların akabinde nakil edildiği Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna girişte çekilen

fotoğraftan yüzünün darp edildiğinin anlaşılacağı iddia edildiğinden söz konusu fotoğraf temin edilmiştir. Fotoğraf incelendiğinde net olarak tespit edilememekle birlikte başvuranın yüzünde yara olduğu, gözünün şişmiş ve morarmış olduğu anlaşılmaktadır. Ancak başvuranın yüzüne darbe aldığı kabul edilse bile; tek başına bu durum, bunun ceza infaz kurumu personeli tarafından yapıldığını göstermemektedir.

22. Muhatap Kurumun cevabi yazısının ekleri incelendiğinde; Kurumun iddia ettiği gibi, Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda doktor tarafından düzenlenen 06.11.2021 tarihli Hükümlü ve Tutuklu İlk Kabul Gözlem Formunda “*Darp Cebir Yoktur*” ibaresi yer almaktadır.

23. Ancak, her ne kadar başvuranın iddia ettiği kötü muamelenin gerçekleşip gerçekleşmediği hususu ilgili kamera görüntüleri elde edilemediğinden tespit edilememiş olsa da; kamera görüntülerinin saklanma süresinin kısa olmasının olayın aydınlatılamamasına sebep olduğu açıktır. Kamera görüntülerinin saklanması, sadece özgürlüğünden yoksun bırakılanları değil; ceza infaz kurumu personelini de korumakta ve olası iddialar karşısında personel için de bir ispat niteliği taşımaktadır. Bu kapsamda her ne kadar ceza infaz kurumu tarafından görüntü saklama kapasitelerinin artırılmasının mevcut cihazlarla mümkün olmadığı öne sürülmüş olsa da olası iddiaların aydınlatılamaması tehlikesi karşısında Devletin ve ceza infaz kurumu gibi kamu kurumlarının bu sorunun çözülmesi için gerekli teçhizatın alınması maddi külfetine katlanması gereklidir. Kaldı ki Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 21.06.2022 tarihli ve E-81509476-209.03.02[209.03.02]-4840/86763 sayılı yazısında; “*Yeni yapılan ceza infaz kurumlarında bulunan kapalı devre kamera sistemlerine ait görüntülerin saklanma sürelerinin Adalet Bakanlığı Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanan şartnameler doğrultusunda belirlendiği, Kurum, proje, kamera ve sistem farklılıkları nedeniyle genel olarak bu sürelerin 93 ilâ 186 gün arasında değiştiği, mevcut kurumlarda ise yeni eklenen kameraların sayısı, kayıt kalitesi veya sistemlerin yoğunluğu ile bağlantılı olarak kayıt süreleri azami olarak belirlenerek bütçe imkânları çerçevesinde iyileştirmeler yapıldığı*” bilgisi verilmiştir. Söz konusu yazıdan; yeni kurumlarda ceza infaz kurumlarının kamera görüntülerini saklama süresinin ortalama 93 ilâ 186 gün olduğu, mevcut kurumlarda da bütçe imkânları çerçevesinde iyileştirmeler yapıldığı anlaşılmaktadır. Başvuran ve diğer mahpusların nakil edildiği Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan gelen cevabi yazıda da, Kurumun kamera kayıtlarının geriye dönük 93 gün izlenebildiği belirtilmiştir. Bu sebeplerle kamera görüntülerinin saklanması hususunda ceza infaz kurumunun donanımsal kapasitesinin artırılmasının sağlanması tavsiye olunmaktadır.

24. Ayrıca Silivri Cumhuriyet Başsavcılığı, olaya ilişkin kamera görüntülerini istemiş ve kamera görüntülerini istediği yazısının ekinde başvuranın şikâyet dilekçesini de muhatap ceza infaz kurumuna göndermiştir. İlgili yazıya istinaden, kurum tarafından yangın çıkarılma hadisesi ve akabindeki olaylara ilişkin kamera görüntüleri gönderilmiş olup başvuranın şikâyetinin esas konusu olan X-Ray cihazına giden koridorun kamera görüntüleri gönderilmemiştir. Ceza İnfaz Kurumu cevabi yazısında; bu görüntülerin daha önce şikâyet konusu yapılmadığı için saklanmadığı ve bu sebeple gönderilemediği belirtilmiş olsa da başvuranın Başsavcılığa sunduğu şikâyet dilekçesinde izlenmesini talep ettiği görüntüler, özellikle “X-Ray cihazına giden koridorun kamera görüntüleri” ibaresiyle belirtilmiştir. Bu kapsamda ceza infaz kurumlarının ilgili mercilere ileteceği kamera görüntüsü ya da bilgi ve belgelerin tam olarak ilgili iddia konusu olaya ilişkin bahsi geçen yer ve zamana ait olması hususuna azami dikkat gösterilmesi gerekmektedir.

25. Bununla beraber mevcut durumda başvuru konusu kötü muamele iddiasının ispatına elverişli bir delil bulunmaması ve iddia konusu olaya ilişkin kamera görüntüleri mevcut olmaksızın başvuranın iddia ettiği şekilde ellerinin ve ayaklarının bağlanarak kötü muameleye maruz kalıp kalmadığının Kurumumuz tarafından tespit edilmesinin mümkün olmaması, başvuru konusu olay hakkında ilgili Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verilmiş olması ve başvuranın nakledildiği Kuruma girişte hekim

tarafından düzenlenen formda darp ve cebir bulunmadığının belirtilmesi sebepleriyle iddianın açıkça dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmiştir.

26. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesine göre; “*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*” Sonuç olarak; açıklanan gerekçeler doğrultusunda başvuranın söz konusu iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle “kabul edilmez” olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 09.08.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Av. Alişan TİRYAKİ

Daire Başkanı

Dr. Burhan ERKUŞ

Üye

Saffet BALIN

Üye

İsmail AYAZ

Üye

Av. Zennure BER

Üye